

Openbaar verslag van Maandelijks Inspraak op 10 mei 2023

Datum	: 10 mei 2023
Aanvang	: 20:00 uur
Einde	: 22:25 uur
Vergaderlocatie	: Bodegraven
Voorzitter	: Dhr. G.C. Weerheim
Griffier	: Dhr. J.T.M. Zwetsloot
Aangemeld	: G.B.R. (Gerrit-Jan) Ankone, J. (Jacob) Biemond, P.A. (Peter) Breedveld, H.P. (Hennie) Castelein, R.G.P. (Reinoud) Doeschot, J.P. (Jorden) van der Haas, L. (Lisbeth) Hertogh-van der Laan, J.L. (Jan Leendert) van den Heuvel, M.M. (Monique) Jonker-Verbakel, T. (Tom) Kalkman, L. Keijzers, R.S. (Robin) Kersbergen, D.J. (Dirk-Jan) Knol, E.M. (Els) Oliwkiewicz-Borsboom, L.F.G. (Leon) Prijs, F. (Frank) Rijkaart, J.C.H. (Jan) van Rooijen, H. (Henk) van der Smit, G.C. (Gerrit) Weerheim, W. (Willem) Zuyderduyn, J.T.M. (John) Zwetsloot

In verband met technische problemen wordt de vergadering dit keer in de Raadzaal gehouden.

INSPRAAK

De termijn om u aan te melden voor de inspraak is voorbij. De volgende inspraakmogelijkheid is op 30 mei 2023.

Notulen:

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Hij deelt mee dat de vergadering vanwege technische redenen in de Raadzaal plaatsvindt. Hij geeft aan dat er vanavond eerst drie sprekers zijn. Vervolgens staan voor de raadsleden nog twee presentaties gepland.

1. Dhr. Hogendoorn spreekt in over de Wet Open Overheid deel 2 en de hoge kosten door overheidsfalen;

Notulen:

De heer Hogendoorn spreekt in over de Wet open overheid deel 2 en de hoge kosten door overheidsfalen:

"Geachte leden van deze gemeenteraad en alle andere aanwezigen, kijkers en luisteraars.

Alvorens ik ga inspreken deel ik u mee dat deze inspraak namens mij en mijn gezin is en niemand anders. Daarnaast gaat deze inspraak over de gemeente en niks en niemand anders. Dus niet over andere belanghebbenden, in de breedste zin van het woord. Dit gezegd hebbende ga ik nu beginnen met mijn inspraak. Geachte raad, daar zit ik weer en wederom vanwege mijn Woo-verzoek van 9 juni vorig jaar. Nu ruim elf maanden geleden. Het Woo-verzoek waaromtrent al veel toezeggingen gedaan zijn dat het verstrekt zou worden. Maar helaas: nog steeds niks. Het is om treurig van te worden. Misschien is beschamend een beter woord. Maar kennelijk vindt een groot deel, en dan met name de coalitie, het wel best

dat deze gemeente niet voldoet aan haar wettelijke verplichtingen.

De opgevraagde stukken zouden eerst in november 2022 verstrekt worden. Dat werd toen januari 2023. Januari werd februari 2023 zoals ook in het memo vanuit het college aan u vermeld stond. Maar helaas: februari werd eind maart. En toen werd ik op 20 maart 2023 gebeld door de juridische afdeling van de gemeente. Er werd mij duidelijk gemaakt, tot elf keer toe blijkt uit de transcriptie, dat er telkens en ik citeer: "konijnen uit hoge hoed komen die het proces vertragen." Op mijn vraag op welke konijnen ze doelden, kon of wilden ze geen antwoord geven. Wel kreeg ik de toezegging dat echt uiterlijk eind april 2023 een besluit genomen zou worden door het college en ik daar dan gelijk bericht van zou krijgen. Mits er uiteraard niet nog meer konijnen uit de hoge hoed zouden komen.

Het is nu half mei en u raadt het al: ik heb nog steeds geen besluit mogen ontvangen. Kennelijk heeft men wederom een konijn gevonden. Maar dat is een aanname, want ik hoor wederom niks vanuit de gemeente. Zodra ik dit besluit ontvang, duurt het nog minimaal twee weken alvorens ik de stukken krijg. 9 Juni 2023 komt dan akelig in de buurt: oftewel een jaar later. Dat zou echt een dieptepunt zijn in onze lokale democratie. 'Eerlijk aan de slag' heet het coalitieakkoord toch? En u als raad, en de coalitiepartijen CDA, VVD, D66 en SGP in het bijzonder, staat erbij, kijkt ernaar en vindt het wel best. Vermeldenswaardig is trouwens het feit dat op 27 oktober 2022 intern wordt aangegeven dat de zienswijzepakketten klaar zijn voor verzending. Oftewel: de Woo is klaar. Dat is nu ruim zes en een halve maand geleden.

Ondertussen zijn er twee unaniem aangenomen moties niet uitgevoerd door dit college. Daar kan je wat van vinden. Het CDA vond dit in ieder geval genoeg reden om een schriftelijke vraag te stellen namelijk: 'Hoeveel kosten heeft de gemeente (bij benadering) al moeten maken voor de afhandeling van de verschillende Woo-verzoeken met betrekking tot het WKO?' Persoonlijk zou ik hele andere vragen gesteld hebben. Bijvoorbeeld: waarom het college niks met de moties gedaan heeft? Want u bent als gemeenteraad toch de hoogste instantie? En als je dan een vraag stelt over gemaakte kosten, vraag dan in ieder geval ook om een feitelijke onderbouwing. Want een bedrag alleen zegt niet veel. Maar nee, zo niet het CDA. Die stelt een populistische vraag, puur en alleen om de wind uit de zeilen van dit college te halen. En om zo het beschuldigende vingertje richting de burger te wijzen. Wederom buitengewoon treurig. Ik kan u trouwens wel een uitleg geven waarom deze kosten zo hoog zijn en dat heeft helemaal niks te maken met de burger. We zijn bijvoorbeeld in zes jaar tijd alweer bij ambtenaar nummer negen aangekomen, waarvan meerdere extern zijn ingehuurd. Tevens blijkt uit documenten dat er continue een externe advocaat bij betrokken is op kosten van de gemeente. Zo lopen kosten inderdaad snel op. En ik nodig u hierbij uit om dat in een gesprek, feitelijk onderbouwd, verder uit te kunnen leggen, want dat lukt me niet in de enkele minuten die ik nu heb.

Het college gaf aan dat de projectambtenaren op dit dossier veel tijd kwijt zijn aan de Woo-verzoeken, waardoor dit dossier in zijn algemeenheid vertraging oploopt. Dit is pertinent onjuist. De directeur van de twee ingehuurde projectambtenaren heeft op 29 augustus 2022 aangegeven zijn ingehuurde medewerkers per direct niet meer actief te sturen op de afhandeling van de Woo-verzoeken. Uiteraard heb ik mijn uitlatingen en conclusies feitelijk onderbouwd met documentatie in de bijgevoegde bijlage in het RIS. Dit gezegd hebbende.

Het college zal wel weer gaan schermen dat ik niet met hen in gesprek wil. En feitelijk is dat ook zo. Ik ga niet in gesprek met een organisatie die puur reactief handelt, afspraken niet nakomt en met aangeleverde, feitelijke informatie niets doet.

Geachte gemeenteraad, ik ga afsluiten. Mijn dank gaat uit naar enkele oppositiepartijen. Dank dat u aandacht blijft vragen voor dit dossier. Dank u dat u opkomt voor 143 gezinnen uit deze gemeente waarvan een aanzienlijk woont in sociale woningen en een zorginstelling. Voor de coalitiepartijen CDA, VVD, D66 en SGP kan ik alleen maar de woorden spreken: u staat erbij, u kijkt ernaar en vindt het wel best. Uw motto uit het coalitieprogramma over transparantie en een open en eerlijke bestuurscultuur met betrekking tot de omgang met burgers c.q. de inwoners is uiteindelijk en helaas maar al te duidelijk een lege huls gebleken. Tot slot richt ik me tot het college: doe wat u zegt en zeg wat u doet, naar eer en geweten, waarvoor de ambtseed bedoeld is. Dank u voor uw tijd."

Mevrouw Oliwkiewicz (CU) is geschrokken van dit dossier. Ze geeft aan dat de CU-fractie deze zaak intern zal aankaarten en erop zal aandringen dat er actie ondernomen wordt. Ze merkt op dat op de site van de gemeente alle openbare Woo-verzoeken zijn weergegeven, waarbij deze zijn opgesplitst in verschillende onderdelen. Hetzelfde geldt voor het Woo-verzoek met betrekking tot de WKO in Weideveld. Ze vraagt waar de heer Hogendoorn nu specifiek naar op zoek is. Daarnaast vraagt ze of de heer Hogendoorn zou willen toelichten waarom hij niet in gesprek wil gaan met het college, ondanks de uitnodiging. Ze stelt dat het belangrijk is om te allen tijde het gesprek aan te blijven gaan met elkaar.

De heer Doeschot (GroenLinks) geeft aan een reactie te zullen geven na de bijdragen van alle insprekers.

De heer Hogendoorn licht toe dat hij specifiek over de gedragingen van de gemeente spreekt. Dat moet gescheiden blijven van de andere insprekers die over WKO Weideveld spreken.

Mevrouw Jonker (PvdA) heeft geen vragen naar aanleiding van deze inspraak. Ze geeft aan dat ze zal reageren na de bijdragen van beide andere insprekers.

De heer Zuyderduyn (LLBR) bedankt de heer Hogendoorn voor zijn inspraak. Hij benadrukt dat de LLBR-fractie het voldoen aan Woo-verzoeken belangrijk acht voor functioneren democratische rechtstaat. Hij geeft aan dat bij Woo-dossiers problemen kunnen ontstaan rondom tijdigheid en compleetheid. De heer Hogendoorn heeft toegelicht dat er problemen zijn met de tijdigheid. Hij vraagt of de heer Hogendoorn er wel vertrouwen in heeft dat het Woo-dossier compleet wordt opgeleverd.

Mevrouw Castelein (BBR) benadrukt dat het belangrijk is dat Bodegraven-Reeuwijk een gemeente is van dialoog. Ze ziet graag dat door middel van gesprek wordt gezocht naar oplossingen. Ze vraagt de heer Hogendoorn of hij een goed beeld heeft van de vervolgstappen die hij kan of wil zetten.

De heer Hogendoorn geeft aan dat hij alleen op zoek is naar de waarheid. Hij licht toe dat er brieven, procesvoorstellen en presentaties naar buiten gekomen zijn waar feitelijk incor-

recte data in voorkwam. Dit kan hij weerleggen en dit heeft hij ook meermaals aan de orde gesteld en aangetoond in de gemeente. Ook bemerkt hij een discrepantie tussen de zaken zoals die via raadsinformatiebrieven aan de raad worden meegedeeld en de communicatie van de gemeente naar zijn persoon. Hij is benieuwd hoe trajecten gelopen zijn en wil daar graag duidelijkheid over. Hij merkt op dat hij niet verder in gesprek wil met de gemeente. Hij licht toe dat hij meer dan voldoende gesprekken gevoerd heeft met verschillende ambtenaren. Er zijn al vijf toezeggingen gedaan en er is zelfs een uiterlijke termijn gesteld. De reactie blijft echter uit. Daarnaast is al meermaals voorgekomen dat zaken vergeten werden. Zijns inziens lijkt het alsof de gemeente niet wil, om die reden is hij niet langer bereid om in gesprek te gaan. Hij uit zijn zorgen over de compleetheid van het dossier. Hij vreest dat er niet slechts enkele, maar wel tientallen documenten zullen missen. Daarnaast sluit hij een vervolg Woo-verzoek niet uit, aangezien er in het tussenliggende jaar al nieuwe ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. Aangaande de vervolgstappen geeft hij aan dat hij zojuist een ingebrekestelling heeft overhandigd aan het college. Hij vertelt dat hij een overleg gehad heeft met de centrale overheid in Den Haag. Naar aanleiding daarvan zal hij een formulier indienen. Het college heeft dan nog veertien dagen om een besluit te nemen. Indien dat niet gebeurt, zal een procedure worden gestart bij de bestuursrechter. Dit kan erin resulteren dat de gemeente een dwangsom opgelegd krijgt. Hij geeft aan dat hij dit vervelend vindt, maar zijns inziens is het de enige mogelijke stap op dit moment.

De voorzitter bedankt de heer Hogendoorn voor zijn inspraak. Hij herhaalt diens aanbod om hierover verder te spreken met de raad.

2. Dhr. van Beijnum wil inspreken over de minimale prestatie-eisen WKO Weideveld;

Notulen:

De heer Van Beijnum spreekt in over de minimale prestatie-eisen van WKO Weideveld:

“Geachte raadsleden van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, geacht college, geachte burgemeester, geachte dames en heren van de pers en andere aanwezigen.

Mijn naam is Arjan van Beijnum en ik ben bewoner van de wijk Weideveld, de eerste fase. Ik hoop u met mijn inspraak te kunnen overtuigen dat een centraal WKO een fantastisch systeem is. Maar dat we wel over moeten op een betrouwbare leverancier of dat het bijvoorbeeld in eigendom komt van de bewoners. Dat gaat ons als bewoners niet lukken zonder jullie hulp, vandaar dat ik al vanaf september 2017 herhaaldelijk om hulp heb gevraagd.” Zo begon mijn eerste inspraak in uw raad op 16 januari 2019. Toen wist ik nog niet dat de gemeente gewoon contractpartner is. Dat is me jarenlang niet verteld en dat kwam pas naar boven bij mijn Wob-verzoek. In de bijpraatsessie, op 7 december 2022, vergeleek de ingehuurde ambtenaar het contract met een hele mooie Volvo. Als je echter een Mercedes wil, moet je gaan onderhandelen. Maar als je een fantastische Volvo hebt en je die niet deugdelijk onderhoudt, dan houd je na jaren ook alleen maar schroot over. Vandaag spreek ik opnieuw in met de vraag waarom de gemeente ons blijft verplichten om in een oncomfortabele, onveilige, milieuvervuilende en veel te dure Volvo te blijven rijden en dat die dan volgens de gemeente ook nog eens niet harder hoeft te kunnen dan 90 km/uur. Volgens het contract is dat toch echt 130, maar dan wil je volgens deze ingehuurde ambtenaar gouden randen.

Op 14 februari 2023 kregen we een brief van de gemeente waarin ze aankondigde het contract aan te gaan passen en dat terwijl ons steeds is verzekerd dat er niet getornd zou wor-

den aan het contract. Op 15 februari 2023 is deze brief behandeld in uw raad en zijn daar vragen over gesteld. Eén van de vragen was of deze wijzigingen uiteindelijk in het voordeel zullen zijn van de bewoners. Het antwoord vanuit de wethouder bleef uit, maar ik kan u verzekeren dat de wijzigingen in het nadeel zijn van de bewoners. De bewoners hadden amper twee weken de tijd om hierop te reageren. De wethouder heeft toegelicht dat de termijn van één week gehanteerd is om tegemoet te komen aan de wens om vaart te zetten achter dit proces. We zijn nu elf weken verder. Ook geeft de wethouder aan dat de allonges verduidelijkingen van het contract betreffen. Ik zal u een paar voorbeelden geven van die zogenaamde verduidelijkingen.

Volgens de gemeente is het onduidelijk wie de eigenaar is van de filters op het afleverpunt. Dit punt raakt de kern van de vermeende noodzaak van deze minimale prestatie-eisen. Wie de eigenaar is, is echter weldegelijk duidelijk gespecificeerd. Het is alleen niet letterlijk terug te vinden in het contract. Het probleem is alleen dat geen van de door de gemeente ingehuurde partijen (met name RPR en DWA) in staat is geweest om u als gemeente te vertellen dat deze filters in de witte kast zitten aan de linkerkant op de foto. De gemeente stelt verder voor dat de afsluiters tussen de woninginstallatie en de afleverset eigendom zijn van de afnemer. Dit voorstel is in strijd met de al jarenlang geldende eigendomsverdeling. De gemeente had dit kunnen weten. Ik begrijp in dit verband oprecht niet waarom de gemeente in al die jaren niet de moeite heeft genomen om – als hierover onduidelijkheid bestond bij de gemeente – hierover navraag te doen bij de bewoners. De minimale prestatie-eisen waren een jaar geleden al definitief, op de CO₂-reductie en pH-waarde na. Sindsdien wordt daarover onderhandeld, waarbij de bewoners geen partij zijn. Ondertussen wilde de ingehuurde ambtenaar de minimale prestatie-eisen pertinent niet met de bewoners delen. De minimale prestatie-eisen, zoals die in het contract zijn vastgelegd, zijn wat ons betreft niet onderhandelbaar en dienen gewoon nagekomen te worden. Er wordt al jaren aantoonbaar niet aan het contract voldaan en daar kan nu al op gehandhaafd worden.

De Nuon had bij de aanbesteding 51 procent CO₂-reductie aangeboden. In het contract is 30 procent reductie als minimale eis opgenomen. Merosch heeft in 2020 vastgesteld dat er in 2018 en 2019 géén CO₂-reductie heeft plaatsgevonden, maar dat de 30 procent reductie gewoon mogelijk moet zijn. Eind vorig jaar heeft Eteck op haar website een bericht gepubliceerd dat ze in Weideveld over 2021 53 procent meer CO₂ uitstoot in vergelijking met een HR-ketel op aardgas. Het WKO-systeem is dus helemaal niet duurzaam, maar volgens de ingehuurde ambtenaar was hier gewoon over te onderhandelen. Maar opnieuw zijn de bewoners hierin geen partij. Even ter vergelijking: Met een eigen warmtepomp zouden we een CO₂-reductie realiseren van 45 tot 55 procent.

De discussie over de tarieven duurt al minstens vier jaar. Het begon toen de tarieven € 100,- per jaar duurder werden, zonder dat dit verklaard kon worden. Ook niet door Merosch of La Gro. Inmiddels worden de tarieven € 600,- per jaar duurder. Als de uitgangspunten vanuit het contract gebruikt worden, dan zouden de tarieven honderden euro's per jaar lager zijn. De ingehuurde ambtenaar beweerde in de bijpraatsessie dat het tarief voor koude hoger is dan het tarief voor warmte. Dat is feitelijk onjuist en het is ronduit kwalijk dat die onzin wordt verkondigd. Er wordt geschermd met een notitie van DWA, die ook al een jaar wordt achtergehouden. Netjes vragen om dat ene documentje helpt niet, want na ruim elf weken wachten had ik het nog steeds niet gekregen en ook daarvoor heb ik als-

nog een Woo-verzoek moeten doen. Kort samengevat is een individuele oplossing een stuk duurzamer en ook nog eens de helft goedkoper. Of de bewoners dat willen is gevraagd in de eerste enquête van Moventem, maar door de ingehuurde ambtenaar is die vraag bewust weggelaten in de tweede enquête. Eigenlijk heb ik maar één vraag aan u: Waarom blijft de gemeente ons verplichten om aangesloten te blijven op een duur en niet duurzaam systeem? Bedankt voor uw aandacht.”

Mevrouw Castelein (BBR) bedankt de heer Van Beijnum voor zijn inspraak. Ze merkt op dat het beeld dat hij schetst teleurstellend en weinig hoopgevend is als het gaat om duurzaamheid. Ze stelt dat dit probleem veel mensen raakt. Om die reden moet de WKO Weideveld onder de aandacht gebracht blijven worden bij het college. Ze vraagt de heer Van Beijnum welke vervolgstappen hij wil zetten.

De heer Zuyderduyn (LLBR) vraagt of hij het goed begrijpt als hij concludeert dat de minimale prestatie-eisen in het contract zijn vastgesteld. Maar dat die nu opnieuw worden besproken en veranderd in het nadeel van de bewoners en dat de bewoners in deze onderhandelingen niet gekend worden.

De heer Van Rooijen (CDA) merkt op dat de raad niet in de positie verkeert om inhoudelijk op dit dossier in te gaan. Hij benadrukt dat de gemeente op zoek moet gaan naar een oplossing. Deze vraag ligt zijns inziens momenteel bij het college.

De heer Van Beijnum geeft aan dat de stappen die zullen volgen vooral juridische stappen zullen zijn. Zowel de gemeente als Eteck zal een ingebrekestelling ontvangen indien de minimale prestatie-eisen opeens verlaagd worden. Daarnaast benadrukt hij dat de bewoners echt proberen om van het systeem af te gaan. Hij stelt dat de gemeente hierbij kan helpen, maar dat de gemeente dit niet doet. Hij bevestigt de conclusie van de heer Zuyderduyn. De minimale prestatie-eisen zijn wat hem betreft niet onderhandelbaar. Zeker niet in het huidige geval, waarbij de eisen verlaagd worden waardoor de bewoners erop achteruitgaan. Hij bedankt de raadsleden voor alle bemoedigende woorden.

3. Mw. Nemeth wil inspreken over het contract bij Eteck waar de bewoners in Weideveld aan vastzitten

Notulen:

Mevrouw Nemeth spreekt in over het contract bij Eteck waar de bewoners in Weideveld aan vastzitten:

“Helaas beste raadsleden, het gaat weer over Weideveld. Spijtig, moet het weer door u aangehoord worden. Dat zal inmiddels behoorlijk saai zijn. Ik heb begrepen dat diverse raadsleden het een lang voortslepend dossier vinden dat veel kost. Uw ongemak van een paar minuten is voor de aangesloten bewoners reeds een realiteit van jaren. Een onopgelost en langdradig verhaal dat door wanprestaties van Eteck veel gaat kosten en nu al te veel kost voor ons bewoners. Ik heb inmiddels diverse raadsvergaderingen bijgewoond en moties gehoord die werden ingediend. Ik heb ook een motie die ik wil indienen. De motie ‘klaar d’r mee’. Ik denk dat de motie er deze keer wel doorkomt als de aangesloten bewoners mogen meestemmen. Klaar met de gang van zaken. Klaar met het onrecht. Klaar met het gevoel dat er een zwaard van Damocles boven m’n hoofd hangt. Klaar met alle teleurstelling. Klaar met het in de steek gelaten worden door deze gemeente. Klaar met de politieke spelletjes.

Klaar met de listige trucjes van Eteck. Ik wil het toch graag nog eens uitleggen: ik woon met mijn gezin in een prachtig huis in Weideveld, waar we hard voor moeten werken. Dertien jaar geleden zijn we er met vol vertrouwen ingestapt. Een nieuw systeem in een mooi nieuw huis. Het huis is geweldig, maar het systeem, nou... dat is nu wel bekend.

Eteck maakt er landelijk een potje van. Regelmatig komt het bedrijf zeer negatief in de media. Het heeft ook problemen met de ACM. Niet dat dat veel uitmaakt denk ik. De ACM doet eigenlijk ook niks. Ik wil u nog eens op uw hart drukken dat er 143 gezinnen – dat zijn: medemenssen – in die huizen wonen. Mensen die vol vertrouwen in deze wijk zijn komen wonen en nu gewoon gedupeerden zijn. Mensen die nergens heen kunnen met alle problemen rondom het systeem en niet serieus genomen worden. Er zijn bewoners in de wijk die het systeem beter begrijpen dan Eteck. Maar ook die worden niet serieus genomen. Zelfs niet door deze gemeente, die huurt liever dure bureaus in.

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de situatie waar we nu inzitten. Ik geloof er niet meer in. Op deze manier komt het niet goed. Nooit niet. Dus heb ik een oplossing. Het dertig jarig contract dat ik blijk te hebben moet anders. De gemeente en Eteck hebben dit voor mij, zonder mijn betrokkenheid vastgelegd. Ik heb dertien jaar geleden getekend voor een duurzaam systeem. CO2 vrij en niet duurder dan anders. Nuon was toen de leverancier. Ik heb nooit getekend voor een dertigjarig wurgcontract bij Eteck voor een niet duurzaam systeem. Niet CO2 vrij en veel duurder dan anders. En nog het allerergste: ik kan niet weg en mag niet van het systeem af. Een concluderende functie hebben de bewoners volgens deze gemeente. Of eigenlijk mond houden; lijdzaam toekijken en elke maand dokken voor een zeer slechte prijs kwaliteitsverhouding en een inmiddels technisch kapot systeem. Dus ik zou het zeer op prijs stellen als de gemeente dit weer terugdraait en mij de vrijheid geeft om te doen waar ik dertien jaar geleden voor ging, te weten: een duurzaam systeem dat niet duurder was dan anders. En dan te bedenken dat dit een voorbeeld is voor Nederland in transitie. Wat een flater wordt er hier geslagen. Dit kunnen mensen die van het gas af moeten dus verwachten van onze overheid. Nou, wat mij betreft heel simpel voor nu. Dat contract het raam uit, zodat ik het zelf kan oplossen. Desnoods een gasaansluiting, als ik maar van Eteck af ben. Dank u wel.”

De heer Doeschot (GroenLinks) heeft geen specifieke vragen over inspraakteksten of details. Hij geeft de sprekers mee dat hij het proces beschamend vindt. De gemeente is niet bij machte geweest om dit proces tot een goed einde te brengen, hoewel er meerdere moties aangenomen zijn. Hij benadrukt dat dit dossier meer prioriteit moet krijgen, zowel voor het college als voor de ambtelijke top. Hij merkt op dat het contract naar zijn persoonlijke mening zo snel als mogelijk beëindigd moet worden.

Mevrouw Jonker (PvdA) bedankt de sprekers voor hun inspraak. Ze geeft aan dat de gemeente open kaart moet spelen. Ze is van mening dat de gemeente alleen daardoor een betrouwbare overheid kan zijn.

De heer Van der Smit (SGP) merkt op dat er veel overleggen geweest zijn die allemaal niet tot het gewenste resultaat hebben geleid. Nu begonnen is met de juridische procedure, moet de raad eerst afwachten wat daaruit voortkomt. Daarna kunnen verdere stappen ondernomen worden.

De heer Van Rooijen (CDA) ziet het belang in van een beëindiging van het contract. Daarvoor worden nu juridische stappen gezet, maar daarvoor is ook medewerking nodig van alle betrokken partijen. Dat vraagt om een zorgvuldige dialoog. Hij wenst de insprekers en alle andere bewoners veel sterkte en succes. Hij spreekt de hoop uit dat het de bewoners lukt om het contract te beëindigen.

Mevrouw Castelein (BBR) spreekt haar dank en respect uit voor de bijdrage. Ze sluit zich aan bij de heer Van der Smit, die aangaf dat de raad niet voorop staat bij een juridisch proces. Ze is van mening dat het van belang is om zorgvuldig te werk te gaan bij het zoeken naar een goede oplossing. Snelheid is daarin niet het belangrijkste, maar deze zaak moet wel geprioriteerd worden. Ze wenst de bewoners wijsheid en goede ondersteuning toe. Indien dat laatste ontbreekt geeft ze aan dit graag te horen van de bewoners.

Mevrouw Oliwkiewicz (CU) refereert aan de laatste aflevering van het programma Radar. Hierin werd gesproken over de problemen die spelen met Eteck. Deze problemen spelen niet alleen in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, maar ook in andere gemeenten. In het programma zijn door Eteck een aantal toezeggingen gedaan. Ze vraagt of dit mevrouw Nemeth hoop biedt.

Mevrouw Nemeth geeft aan dat dit niet het geval is. Ze licht toe dat deze problematiek al meer dan zeven jaar speelt. In deze periode is er ook meermaals media-aandacht aan de zaak besteed, maar uiteindelijk heeft dit nog niets veranderd. Ze spreekt haar boosheid uit over het feit dat een landelijk bedrijf dit blijkbaar zonder gevolgen kan doen. Ze vindt het bizar dat burgers niet worden ondersteund en beschermd tegen soortgelijke praktijken. Ze stelt dat er sprake is van een winst oogmerk bij de energietransitie. Burgers worden hier de dupe van.

De voorzitter bedankt alle insprekers voor hun inspraak.

PRESENTATIE

4. Lokaal eigendom;

Notulen:

De heer Mouwen geeft een presentatie over lokaal eigendom bij duurzame energieopwekking. Raadsleden mogen tijdens de presentatie hun vragen stellen.

Mevrouw Hertogh (PvdA) merkt op dat de presentatie is toegevoegd aan de stukken voor de vergadering van de commissie Ruimte op 17 mei 2023. Ze vraagt of de heer Mouwen dan eveneens aanwezig is om, indien nodig, zaken toe te lichten.

De voorzitter nodigt de heer Mouwen hierop uit om aanwezig te zijn bij de vergadering van de commissie Ruimte op 17 mei 2023.

De heer Mouwen stelt zichzelf voor. Hij is recent in dienst getreden bij de gemeente Bodegraven-Reeuwijk als beleidsadviseur duurzaamheid. Daarvoor heeft hij al meer dan tien jaar ervaring opgebouwd met de energietransitie. Hij geeft aan dat lokaal eigendom van belang is bij duurzame energieopwekking in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Het

begrip 'lokaal eigendom' houdt in dat lokale investeerders financieel bijdragen aan duurzame energieopwekking. In ruil daarvoor krijgen zij een deel van de energie ofwel een deel van de winst. Omdat er veel verschillende vormen zijn, is het lastig om lokaal eigendom precies te definiëren. Het is van belang dat de definitie wordt opgedeeld in 'lokaal' en 'eigendom'. Verder in de presentatie zal hij hier dieper op ingaan.

Het Klimaatakkoord en participatie

In het Klimaatakkoord is vastgelegd dat er minder CO2 moet worden uitgestoten. Dit vormt op verschillende beleidsniveaus een uitdaging, ook op gemeentelijk niveau. Deze maatregelen raken veel inwoners en om die reden is het belangrijk dat er voldoende draagvlak en acceptatie is onder de inwoners. In het Klimaatakkoord is daarom opgenomen dat wordt ingezet op een grotere mate van participatie van de lokale omgeving bij de nieuwe ontwikkeling van duurzame energie-opwek projecten. Het gaat om de grotere projecten, meer dan 15kW. Hierbij moet gedacht worden aan een grootte van meer dan vijftig zonnepanelen. Ook in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk is in 2021 een Gemeentelijke Participatieverordening opgesteld, omdat de gemeente veel waarde hecht aan participatie. Bij een participatieproces zijn enkele zaken van belang. Het doel van de participatie en het participatieniveau moeten duidelijk zijn. Daarnaast moet een tijdsperiode vastgesteld worden en er moet besloten worden over welke zaken de gemeente wel of niet in gesprek gaat.

Regionale Energie Strategie

Voor het realiseren van een project moeten over veel zaken besluiten genomen worden, onder andere participatie. De gemeente kan dit voor ieder afzonderlijk project apart doen, maar dit zorgt voor veel onduidelijkheid en bovendien is het niet tijdsefficiënt. In de Regionale Energie Strategie (RES) werken vijf gemeenten samen. Er worden plannen gemaakt voor het overschakelen naar duurzame energie.

De heer Doeschot (GroenLinks) geeft aan dat de RES 2.0 inmiddels is ontwikkeld. Daar staat het vervolgproces in beschreven na de RES 1.0. Hij vraagt of hier in de raad nog verder over gesproken zal worden.

De heer Mouwen antwoordt dat de RES 2.0 nog niet is vastgesteld.

Mevrouw Castelein (BBR) vraagt welke plaats de kanskaart en het afwegingskader krijgen in dit proces. Ze vraagt of die tegelijkertijd geagendeerd worden met de RES 2.0.

De heer Mouwen reageert dat het niet noodzakelijk is om de kanskaart en het afwegingskader gelijktijdig met de RES 2.0 te bespreken. De kanskaart geeft weer waar het technisch gezien kansrijk is om bepaalde projecten te realiseren. Dit heeft geen verdere invloed op de manier waarop plannen worden vormgegeven.

De voorzitter vraagt of de kanskaart gemaakt wordt op basis van de uitslagen van de enquête die momenteel uitstaat.

De heer Mouwen antwoordt dat de enquête onderdeel uitmaakt van de RES 2.0. De resultaten van de enquête worden dan ook meegenomen bij het opstellen van het RES 2.0 document.

Beleid met betrekking tot lokaal eigendom

Een belangrijk onderdeel van de participatieaanpak voor nieuwe energie-opwek projecten is het streven naar ten minste 50 procent lokaal eigendom. Lokaal eigendom kan echter breed ingevuld worden of meer ingeperkt worden. De gemeente moet daar afspraken over maken. Vanuit RES Midden-Holland is al een voorstel gedaan voor wat onder lokaal eigendom verstaan wordt. Dit geldt als basis en leidraad voor de aangesloten gemeenten. Er is echter binnen de gemeente ook ruimte voor interpretatie en aanvullende voorwaarden. Bij 'lokaal' moet bijvoorbeeld bepaald worden of dit alleen geldt voor investeerders binnen de gemeentegrens of dat het gebied breder getrokken wordt. Ook voor groepen als lokale internationale ondernemers moet vastgesteld worden of zij als 'lokaal' gezien worden.

Mevrouw Hertogh (PvdA) geeft aan dat in het verleden in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk een motie is aangenomen. Daarin werd bepaald dat de gemeente niet slechts streeft naar 50 procent, maar dat dit percentage geldt als ondergrens. Daarnaast merkt ze op dat de stuurgroep een stuk heeft opgesteld inzake de vraag hoe gemeenten kunnen omgaan met lokaal eigendom. Ze vraagt of dit stuk beschikbaar gesteld kan worden aan de raad.

De heer Mouwen bevestigt dat dit stuk kaders schetst hoe gemeenten kunnen omgaan met lokaal eigendom. Hij geeft aan dit stuk zo spoedig mogelijk te zullen aanleveren.

De voorzitter geeft aan dat het stuk nagezonden zal worden.

De heer Mouwen stelt dat de raad moet beslissen of de gemeente de RES-kaders overneemt die als basis dienen of dat de gemeente aanvullende voorwaarden stelt om de kwaliteit van lokaal eigendom te borgen.

Aandachtspunten

Zonder een extra lokaal beleidskader, gelden de provinciale beleidskaders. Die geven alleen een streefpercentage van 50 procent lokaal eigendom aan. Een lokaal beleidskader strekt verder. Er kan worden besloten welke partijen onder de noemer van 'lokaal' geschaard kunnen worden. Daarnaast kan ook beslist worden welk percentage van de winst of welk bedrag de investeerders krijgen. Hier kunnen vooraf afspraken over gemaakt worden, zodat de initiatiefnemers duidelijkheid hebben.

Mevrouw Hertogh (PvdA) vraagt of deze kaders algemeen zullen gelden of dat deze per project moeten worden vastgesteld.

De heer Mouwen reageert dat er globaal beleid moet worden vastgesteld, bijvoorbeeld over een minimaal percentage van de winstuitkering. Op detailniveau kunnen per project nog wel beslissingen gemaakt worden.

Mevrouw Castelein (BBR) vraagt of het mogelijk is om rekening te houden met de fluctuerende markt, aangezien het ook mogelijk is dat er in een project geen winst wordt geboekt, maar verlies wordt geleden.

De heer Van Rooijen (CDA) vraagt of het mogelijk is dat een project geen doorgang vindt als het percentage van 50 procent lokaal eigendom niet gehaald kan worden.

De heer Mouwen antwoordt dat dit afhankelijk is van de kaders die de gemeenteraad daarvoor stelt.

De voorzitter merkt op dat bij de energietransitie zoveel als mogelijk gestreefd moet worden naar draagvlak en acceptatie. Lokaal eigendom is een middel om dat te bereiken. Daarvoor moeten echter wel goede afspraken gemaakt worden.

Afweging voor- en nadelen

Een voordeel van het opstellen van beleid voor lokaal eigendom is dat de afspraken vastgelegd worden. Er ontstaat meer duidelijkheid voor alle partijen. Ook kunnen er betere en concretere afspraken gemaakt worden met de partijen waar de gemeente mee samenwerkt. Een nadeel is echter dat het opstellen van beleid extra inzet vergt van de gemeente, waaronder ambtelijke inzet. Er moet nagedacht worden over kaders en vervolgens moet ook gemonitord worden hoe met deze kaders omgegaan wordt. Bovendien schept het een bepaalde verantwoordelijkheid. Als er beloften gedaan worden, moet de gemeente zich daaraan houden.

Mevrouw Castelein (BBR) stelt dat het lokaal eigendom op verschillende manieren kan worden vormgegeven. Een mogelijkheid is om het meer op afstand te plaatsen door te kiezen voor een goed bestuurlijk model. Hierin moeten afwegingen gemaakt worden.

De heer Mouwen stemt hiermee in. Hij licht toe dat er verschillende vormen van lokaal eigendom mogelijk zijn. Een mogelijkheid is dat de gemeente zelf een groot deel van de taken op zich neemt. Aan de andere kant is het ook mogelijk om energiecorporaties de regie te geven en hen de inwoners erbij te laten betrekken. De vraag voor de raad is welke rol hij wil spelen in het formuleren van beleid voor lokaal eigendom.

De heer Doeschot (GroenLinks) geeft aan dat goed moet worden beschreven welke groepen als 'lokaal' kunnen worden aangemerkt. Hij stelt dat het niet voldoende is om een percentage lokaal eigendom vast te leggen als niet duidelijk is welke organisaties of bedrijven als lokaal kunnen worden aangemerkt.

De heer Van Rooijen (CDA) spreekt zijn zorg uit over projecten waarin een percentage van 50 procent lokaal eigendom niet haalbaar is. De eis van lokaal eigendom kan dan een vertragende factor worden in plaats van een hulpmiddel.

De heer Mouwen licht toe dat de gestelde 50 procent in het klimaatakkoord is vastgelegd. Dit betreft echter een inspanningsverplichting, waardoor het geen belemmering hoeft te vormen voor het realiseren van projecten. De gemeente kan deze inspanningsverplichting tevens bij de initiatiefnemers leggen. Hij geeft aan hierover graag een andere keer verder in gesprek te gaan.

Voorbeelden

In Groningen zijn vier gemeenten onderzocht die verschillende beleidskaders hanteren met

betrekking tot lokaal eigendom. Er zijn drie modellen vastgesteld. De aanpak van de gemeenten Westerwolde en Midden-Groningen biedt de beste praktische uitvoerbaarheid. Dit levert wel minder opbrengsten op. In de gemeente Groningen is gekozen om projecten met lokaal eigendom deels te realiseren op eigen grond. Dit resulteert in hogere opbrengsten. In Emmen wordt veel waarde gehecht aan participatie. Dit is wel arbeidsintensief voor een gemeente. Hoe meer beleid de gemeente vooraf vaststelt, hoe minder onzekerheden er ontstaan voor initiatiefnemers.

Mevrouw Hertogh (PvdA) stelt dat de gemeente zich hier enigszins moet terugtrekken en het initiatief bij de samenleving moet leggen.

De heer Mouwen geeft aan dat de gemeente er ook voor kan kiezen om zelf de 50 procent lokaal eigendom te realiseren indien er geen lokale investeerders zijn. In een latere fase van het project kan het deel van de gemeente dan alsnog deels overgekocht worden door investeerders.

Vormen van financiële participatie

Bij het afbakenen van lokaal eigendom, moet niet alleen het lokale aspect, maar ook het eigendomsaspect afgebakend worden. Investeerders kunnen op verschillende manieren eigenaar worden. Een eerste mogelijkheid is het mede-eigenaarschap. De investeerder is dan eveneens risico houdend en diens winst of verlies is afhankelijk van het slagen van het project. Een tweede vorm is het financieel deelnemen. De investeerder brengt dan een deel van de financiële middelen in, maar is niet echt eigenaar van het project. Een derde mogelijkheid is een omgevingsregeling. In die vorm dragen omwonenden bij. Zij zijn geen eigenaar, maar delen wel in de winst en opbrengsten. Dit kan bijvoorbeeld door een bepaald percentage van de winst als revenue terug te laten vloeien in de samenleving. Van welke vorm gebruik gemaakt moet worden, moet worden afgestemd met zowel de initiatiefnemer als de inwoners.

Mevrouw Castelein (BBR) vraagt hoe het lokaal eigendom in verhouding staat tot de bestaande kaders en wetten. Daarin worden ook al veel zaken geregeld, vooral ten aanzien van de ruimtelijke aspecten ligt al veel vast. Ze vraagt of ze kan concluderen dat de nieuwe beleidskaders gelden als de specifieke locatie beslist is op basis van de overige regelgeving.

De heer Mouwen bevestigt dit. Hij licht toe dat de gemeente bepaalt waar de projecten gerealiseerd worden. In de RES-regio moet wel een bepaalde hoeveelheid gerealiseerd worden. Om het eerlijk over de gemeenten te verdelen, moeten in RES-verband afspraken gemaakt worden. Hij stelt dat anders de mogelijkheid ontstaat dat een gemeente veel regels opstelt waardoor er minder lokaal eigendom gerealiseerd kan worden. Dit resulteert dan vervolgens in een scheve verdeling over de gemeenten.

De voorzitter vraagt de raadsleden om aan te geven welke informatie zij nodig hebben voor de bespreking van lokaal eigendom tijdens de commissievergadering op 17 mei 2023.

De heer Van der Smit (SGP) stelt dat de complexiteit van het onderwerp niet geheel duidelijk was toen de motie werd aangenomen om de 50 procent lokaal eigendom vast te stellen. Hij acht het belangrijk om vanuit de gemeenteraad in een vroeg stadium kaders te stellen.

Hij stelt dat de gemeente moet uitspreken dat lokaal eigendom belangrijk is, om zo initiatiefnemers aan te moedigen. Zijns inziens moet snel beleid gemaakt worden, indien mogelijk voordat de eerste tenders worden uitgezet. Daarnaast stelt hij dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen zon-op-dak, zon-op-land of windenergie. Daarnaast ziet hij graag dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen verschillende belangen. Hij vraagt of de energiecorporaties kunnen worden uitgenodigd om mee te praten over dit onderwerp.

De heer Van Rooijen (CDA) sluit zich aan bij de heer Van der Smit. Hij benadrukt dat het streven naar 50 procent lokaal eigendom anders is dan het percentage hanteren als absolute doelstelling. Indien er wordt gesproken over streven, vreest hij dat er lastige afwegingen gemaakt zullen moeten worden aangaande wanneer de gemeente genoeg neemt met minder dan 50 procent lokaal eigendom en wanneer niet.

De heer Zuyderduyn (LLBR) sluit zich aan bij de heer Van der Smit in diens uitspraak dat de raad bij het aannemen van de motie onvoldoende inzicht had in de complexiteit van het onderwerp. Hij stelt dat het woord 'streven' kan helpen om te voorkomen dat projecten geen doorgang kunnen vinden.

De heer Prijs (D66) vraagt of bij de stukken voor de commissievergadering van 17 mei 2023 stukken kunnen worden toegevoegd over de RES en wat van daaruit onder lokaal eigendom wordt verstaan.

De heer Ankone (VVD) sluit zich aan bij de heer Prijs. Daarnaast ziet hij ook graag dat het beleidskader vanuit de provincie wordt toegevoegd aan de stukken.

Mevrouw Castelein (BBR) geeft aan geïnteresseerd te zijn in organisatievormen. Graag ziet zij dat de verschillende mogelijkheden uitgewerkt worden en aan de raad worden voorgelegd.

Mevrouw Hertogh (PvdA) vraagt of het stuk met richtlijnen kan worden toegevoegd aan de stukken. Daarnaast brengt ze onder de aandacht dat er momenteel twee projecten zijn die 100 procent lokaal eigendom behalen.

De heer Doeschot (GroenLinks) vraagt hoe het lokale aspect van lokaal eigendom gedefinieerd zal worden. In de gemeente zijn drie coöperaties actief. De Windvogel is er daar een van. De Windvogel opereert inmiddels ook landelijk. Hij vraagt of dit eveneens onder lokaal valt. Daarnaast vraagt hij of woningbouwverenigingen en corporaties hierin betrokken kunnen worden. Hij ziet graag dat de richtlijnen in heel Midden-Holland op elkaar worden afgestemd om te voorkomen dat gemeenten tegen elkaar worden uitgespeeld. Aangaande informatie voor de commissievergadering ziet hij graag meer informatie over manieren waarop de revenuen kunnen worden geïnvesteerd in de samenleving.

De heer Zuyderduyn (LLBR) vraagt wat de heer Doeschot bedoelt met het 'uitgespeeld worden tegenover elkaar'.

De heer Doeschot (GroenLinks) licht toe dat initiatiefnemers zullen kiezen voor de plaats waar zij zoveel mogelijk winst kunnen maken. Als er geen eenduidige regelingen getroffen

worden, kunnen lokale initiatiefnemers benadeeld worden. Bovendien kan hierdoor de eerlijke verdeling van de opgave over verschillende gemeenten in het gedrang komen.

Wethouder de heer Van den Heuvel licht toe dat in RES-verband een basisregeling bestaat aangaande kaders voor lokaal eigendom. Daarnaast kunnen gemeenten ook zelf beleid vaststellen, dat komt als het ware bovenop de basisregeling. Het college heeft er in dit verband overigens geen bezwaar tegen als de Energiecoöperatie Bodegraven-Reeuwijk (ECBR) hierover mee wil praten in een commissievergadering.

De heer Van Rooijen (CDA) vraagt het college of de gemeente in deze kwestie autonoom haar beslissingen maakt of dat het streven is om binnen de RES-regio tot gezamenlijk beleid te komen.

Wethouder de heer Van den Heuvel antwoordt dat de gemeente autonoom haar beslissingen mag maken, maar enige afstemming met andere gemeenten in de RES-regio is wel belangrijk en gewenst.

5. Presentatie Visie Preventie Sociaal Domein

Notulen:

De voorzitter licht de presentatie toe. De heer Bouwman, de heer Van de Donk en mevrouw Breed zullen de presentatie verzorgen. De presentatie is erop gericht om binnen het sociaal domein te kunnen werken aan preventie. Dat zorgt voor een gezonde bevolking, waardoor de zorgkosten laag kunnen blijven.

De heer Bouman benadrukt dat preventie belangrijk is. Binnen het sociaal domein bestaan veel verschillende opgaven. Door preventief te werk te gaan, zorgt de gemeente ervoor dat problemen tijdig gesignaleerd worden en daardoor ook aangepakt kunnen worden. Hij licht toe dat in de presentatie eerst de visie aan de orde komt, vervolgens de beleidsvorming en als laatste de uitvoering. Het gesprek over deze informatie zal in de commissievergadering plaatsvinden.

Mevrouw Breed stelt zich voor. Ze is evenals de heer Van de Donk werkzaam bij RadarAdvies, een landelijk adviesbureau bureau voor sociale vraagstukken. Samen helpen ze gemeentes en andere aanbieders van zorg en welzijn bij sociale vraagstukken. Vaak betreft dit onderzoeken of advies bij reorganisaties.

De heer Van de Donk stelt zich eveneens kort voor. Hij werkt bij RadarAdvies als specialist op gebied van polarisering en radicalisering. Vanavond gaat het echter over preventie in het sociaal domein. Hij geeft aan de raad mee te zullen nemen in het proces van visie naar beleid en vervolgens naar uitvoering.

Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van een visie voor preventie in het sociaal domein is de wens voor integraal preventiebeleid in het sociaal domein. De problematiek speelt niet alleen in deze gemeente, maar op veel plekken in heel Nederland. Het lokaal bestuur krijgt te maken met veel uitdagingen in het sociaal domein.

Proces

Momenteel wordt er een visie ontwikkeld voor preventie op het gebied van het sociaal domein. In de commissie zal verder worden gesproken over dit visiedocument. Nu is het van belang om te spreken over de maatschappelijke opgaven en zaken die nog ontbreken. Als de opgaven duidelijk zijn, is goed prioriteren van essentieel belang. Na het afwegen van de opgaven wordt een beleidsplan opgesteld. In de implementatiefase zullen verschillende checklists gebruikt worden om te zorgen dat de plannen zo goed als mogelijk uitgevoerd kunnen worden. De uitvoering zal een lang proces worden. Het is van belang om voortvarend, maar ook zorgvuldig te werk te gaan. Als veranderingen in korte tijd doorgevoerd worden, heeft dit namelijk sociale gevolgen.

Uitgangspunten proces

De gemeente heeft zelf de regie in het proces en de uitvoering van het proces. Een ander belangrijk uitgangspunt is dat bewoners, aanbieders en de adviesraad betrokken worden bij de totstandkoming van een visie en later het concrete beleid. Vanuit zowel het perspectief van experts als gebruikers, zal worden opgehaald wat er leeft, wat er nodig is en welke maatregelen al werken. Met deze verschillende groepen zal niet alleen in de fase van de visie samengewerkt worden, maar gedurende heel het proces, ook in de uitvoering.

De heer Van der Haas (CDA) vraagt hoe breed het onderzoek gedaan wordt om problemen op te sporen. Hij vraagt of alle problemen die er zijn met de geschetste methode gedetecteerd kunnen worden.

De heer Van de Donk antwoordt dat problemen en vragen zo ruim mogelijk meegenomen worden. In het kader van verwachtingsmanagement benadrukt hij wel dat realistisch gekeken moet worden. Dit betekent dat niet alle zaken die aan de orde gesteld worden veranderd kunnen worden.

Mevrouw Jonker (PvdA) spreekt haar zorg uit over het contact met de doelgroep. Ze is van mening dat de betreffende doelgroep niet zelf naar de gemeente zal komen met problemen. Om die reden ziet ze graag dat de hulpinstanties en het sociaal team actief vragen naar de problemen.

De heer Van de Donk reageert dat er voorstellen zijn gedaan om ook juist deze mensen te betrekken. De betrokken organisaties zijn om advies gevraagd aangezien zij nauw contact hebben met de doelgroep.

De heer Doeschot (GroenLinks) vraagt op welk niveau van preventie bedoeld wordt en of dit strekt van basis tot tertiair.

De heer Van de Donk antwoordt dat alle niveaus van preventie hieronder vallen.

Totstandkoming visie

Voor de visie is gekeken naar verschillende beleidsdocumenten. Allereerst beleidsdocumenten van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, maar ook landelijke beleidsstukken, inzichten van kennisinstituten en interviews op verschillende gebieden. Er zijn vijf wetten waaruit het sociaal domein bestaat:

1. Wet maatschappelijke ondersteuning

2. Participatiewet
3. Jeugdwet
4. Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
5. Wet inburgering

Deze wetten omvatten het sociaal domein en binnen dat domein liggen veel verschillende taken voor de gemeente.

Preventie in sociaal domein

De definitie die is opgesteld luidt als volgt: 'preventie in het sociaal domein is het voorkomen van problemen bij inwoners in het opgroeien, het zelfredzaam zijn en het deelnemen aan de samenleving, en het normaliseren van problemen in een vroeg stadium'.

De heer Doeschot (GroenLinks) vraagt of de laatste zin 'het normaliseren van problemen in een vroeg stadium' niet eerder valt onder curatief ingrijpen dan onder preventie.

De heer Van de Donk geeft aan dat dit verder zal worden uitgewerkt als zal worden ingegaan op de preventiepiramide. Preventie op tertiair niveau en curatief ingrijpen liggen namelijk vaak dicht bij elkaar. Er zijn echter gevallen waarin het normaliseren van problemen valt onder preventie. Dit gaat in de praktijk vaak vooral om het persoonlijk begeleiden van mensen.

De heer Van der Haas (CDA) vraagt of het sociaal domein alleen binnen de vijf genoemde wetten valt of dat het breder is. Daarnaast vraagt hij of de gegeven definitie alleen binnen de vijf wetten valt. Vervolgens wil hij weten wat de presentatoren zien als definitie van 'probleem'.

De heer Van de Donk geeft aan dat de definitie bewust breed gehouden is om breed te kunnen vaststellen welke problemen er spelen. Na de signalering moet gekeken worden welke problemen de gemeente moet oplossen. Er kunnen namelijk ook maatschappelijke problemen zijn, waarbij samenredzaamheid een oplossing kan vormen.

Preventiepiramide

De preventiepiramide kan op verschillende terreinen ingezet. De piramide die geschetst is in de presentatie is specifiek gericht op het sociaal domein. De bedoeling is dat de preventie uiteindelijk op basisniveau plaatsvindt. Hoe hoger in de piramide de maatregelen genomen worden, hoe duurder het wordt. Het doel is dus om middels preventie te zorgen dat problemen op basisniveau aangepakt kunnen worden.

De heer Doeschot (GroenLinks) ziet graag dat preventie duidelijker wordt uitgewerkt en precies gedefinieerd wordt. Hij vraagt wat er specifiek voorkomen wordt.

De voorzitter stelt voor dat de heer Doeschot dit als schriftelijke vraag kan stellen voorafgaand aan de commissievergadering.

De heer Van de Donk vervolgt de presentatie.

Samenhang en afbakening

Het is lastig om af te bakenen waar het sociaal domein begint en eindigt. Er zijn veel aanpalende beleidsterreinen. Vaak worden maatregelen die genomen worden in domeinen die dicht bij het sociaal domein liggen, ook onder het sociaal domein geschaard. Voorbeelden hiervan zijn sport, wonen, gezondheid, onderwijs. Om verwarring te voorkomen is het belangrijk om bij een maatregel die genomen wordt, te kijken naar het eerste doel van de maatregel. Het is wel van belang om met verschillende gebieden te blijven samenwerken.

De heer Ankone (VVD) vraagt hoe deze gebieden zich verhouden tot de vijf wetten binnen het sociale domein.

De heer Van de Donk licht toe dat deze beleidsterreinen soms onder gemeentelijke wetten vallen. Bepaalde maatregelen die genomen worden, kunnen voordeel opleveren voor meerdere domeinen. Dat worden domeinoverstijgende maatregelen genoemd.

Uitgangspunten visie

De uitgangspunten die gehanteerd zijn bij het opstellen van de visie zijn de volgende:

1. Wettelijke opgave
2. Ondersteuning in eigen leefomgeving
3. Organisatie: maatwerk, in samenhang en vroegtijdig
4. Definitie
5. Preventie werkt!
6. Niveaus van interventie, uitgewerkt in de piramide
7. Aansluiten op identiteit en behoeften van dorpen
8. Strategisch partnerschap
9. Bij financiering van domeinoverstijgende preventie zijn de aard van de problematiek en de regelgeving leidend
10. Kansen benutten in landelijke afspraken zoals IZA en GALA

De heer Zuyderduyn (LLBR) vraagt naar voorbeelden van domeinoverstijgende preventie.

De heer Van de Donk noemt sport als voorbeeld. In het geval er op een sportvereniging middelengebruik ontdekt wordt, kan een voorlichting gegeven worden in de sportkantine. In een dergelijk geval worden de domeinen vindplaatsgericht samengetrokken en is er sprake van domeinoverstijgende preventie.

Mevrouw Jonker (PvdA) stelt dat samenwerking en domeinoverstijging nodig zijn om preventie succesvol te laten zijn. Ze vraagt in hoeverre de eigenheid van de domeinen kan leiden tot andere belangen.

De heer Van de Donk merkt op dat het belangrijk is om het overzicht te bewaren. Het is belangrijk dat verschillende sectoren weten welke projecten opgezet worden. Hij licht toe dat per domein doelen gesteld moeten worden. Bij het sociaal domein is het doel de totstandkoming van zelfredzaamheid, samenredzaamheid en eigenheid. De preventie in het sociaal domein draagt hieraan bij.

De heer Kalkman (ChristenUnie) stelt dat de basis voor preventie wordt gelegd in de thuis-situatie. Hij vraagt waarom het gezin niet genoemd wordt. Daarnaast vraagt hij naar het

tijdspad voor dit beleid.

De heer Van de Donk geeft aan dat enkel beleidsterreinen meegenomen zijn. Hij erkent dat het gezin een belangrijke basis vormt, maar licht toe dat dit geen beleidsterrein vormt.

De heer Bouman vult aan dat het tijdspad uitgebreid wordt weergegeven in de documenten voor de commissievergadering.

De heer Doeschot (GroenLinks) concludeert uit de presentatie dat geïnventariseerd zal worden welke maatschappelijke problemen er ontstaan en waar de gemeente een taak heeft. Hij ziet graag dat dit zo integraal mogelijk aangepakt wordt. Hij vreest ervoor dat te veel vanuit het domeinniveau gewerkt zal worden. Hij pleit ervoor om het probleem als uitgangspunt te nemen en daar integraal een oplossing voor te vinden.

De heer Van de Donk legt uit dat voor verschillende groepen afzonderlijk een preventiematrix zal worden opgesteld. Aan de hand van de problemen die naar voren komen, kan deze worden opgesteld.

De heer Van der Haas (CDA) vraagt in hoeverre de raad ruimte heeft om onderwerpen in te dienen voor de preventiematrix. In het huidige document zijn zijns inziens nog niet alle thema's verwerkt.

De heer Van de Donk bevestigt dat nog niet alles verwerkt is, aangezien er nog onvoldoende interviews gehouden zijn. Hij licht toe dat nieuwe thema's die naar voren komen zullen worden verwerkt in de matrix. Hij geeft aan dat dit document de status heeft van een eerste globale lijst.

De voorzitter geeft aan dat dit punt in de commissie Samenleving geagendeerd zal worden ter voorbereiding voor besluitvorming. Hij dringt erop aan dat de technische vragen tijdig gesteld worden. Hij bedankt de presentatoren voor hun presentatie.

6. Sluiting.

Notulen:

De voorzitter sluit de vergadering om 22.25 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk op 24 mei 2023

De griffier,
drs. J.H. Rijs MMC,